

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADO ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Magyar világkiállítás.

A világkiállítás eszméje, éppenséggel nincs elintézve azzal a néhány leki-esínylő nyilatkozattal, amelyet néhány aktív és kevésbé aktív politikai megkockázatot. Biztosak vagyunk benne, hogy az eszmét az egész magyar társadalom szelvében hosszában fel fogja karolni.

A legkomolyabb ellenérv az, hogy nincsen pénz. De nézzünk a szemébe ennek is. Egy Dreadnought költségeiből hőséges fedezetet nyernének a világkiállítás költségei, még maradna is szépen néhány millió. De még ilyen nagy sem lenne a deficit, mert hiszen egy világkiállítás sok milliónyi bevételt is jelent belépő és térdíjakban, fogyasztási adókban, a vasutak fokozott forgalmában és mindenféle elsorolható egyebekben. Tíz millió koronánál semminesetre sem lenne több a deficit.

Nem olyan világkiállítás kell nekünk, amely látványosságok dolgában lefőzné a párisit vagy a chikágóit. Nincs szükségünk Eiffel tornyokra s valóban nincs is pénzünk ilyesmikre. De kérdezzünk meg bárkit, aki Párisban járt a világkiállítás idején, hogy amikor az utra elszánta magát, szerepelt-e az Eiffel torony az elhatározásában? Látni, tanulni és szórakozni mennek az emberek a látványosságok olyan tömkelekébe, amit a világkiállítás nyújt s a monstrumoknak kuriozumoknak itt kevés szerep jut. Elég vonzó erő az, ha az öt világérszöböl a kiállítók kere-

sik a kiállítást, melynek másik részét a magyar gazdaság, ipar, kultura, etnografia egyezzeresztendős nép szellemi és anyagi kincsei foglalják le. S aki nem jönne a magyarok kedvéért a nemzetközi vásárba, melynek Budapest lesz színhelye.

Ha ami hivatásunk lenne, sikerülne intenzív részvételre bírni a Balkánt első sorban Törökországot, amelylyel most olyan jó barátságban vagyunk, hogy közös török-magyar iskolát tartunk fenn, ez megdönthetetlen erősségévé válnék világkiállításunknak. A Balkán minden irányban érdeklő Európát s ha azt Budapesten tudjuk a világ elé tárni, ez már a félsikert jelentené. Ez lenne az első elhatározó lépés, hogy Budapest azzá legyen ismét amivé fekvése praedesztinálja a Balkán emporiuma.

Magyarország mezőgazdaságára és iparára óriási fontossággal bír a világkiállítás. Európa szeméi elé tárják a gazdag magyar föld terményeit és ha ez sikerrel járna, részben megszabadulnánk az osztrák kiviteli piac egyeduralmától. Az önnálló vámterületnek ki nem mondott, de annál igazibb akadálya az volt, hogy a magyar gazdaság közönség afölött aggodott, mi sors vár mezőgazdasági kivitelünkre, ha azt Ausztria megnehezíti? Ha más és új piacaink lennének a külföldön eltűnne a gazdasági önnállóság legnyomósabb akadálya. És hogy új piacaink szerzése nem lehetetlenség, bizonyítja Szer-

bia példája, amely a monarchiával való vámháboru idején oly élénk összeköttetést tudott létesíteni Olasz-, Francia- és Angolországgal, hogy most, amikor megnyílt a határ, alig akad a monarchiába exportálni valója. Mity nagy dolog lenne az, ha módot nyújtanánk az óriási mezőgazdasági bevételre szoruló államoknak, hogy terményeinkkel megismerkedjenek.

Iparunkra nézve a világkiállítás abból a szempontból birna óriási fontossággal, hogy a magyar publikum megismerkedne végre valahára a magyar ipar produktumaival is. Évek sora óta általános a panasz, hogy a magyar közönség még mindig abban a hiszemben van, hogy a magyar ipar még mindig nem termeli azt és nem termeli abban a minőségben, hogy a külföldi gyártmánnyal megállná a versenyt. Ez öngyilkos hazugság. A magyar közönség nem ismeri a magyar ipart, ezért van elfogultsággal eltelve vele szemben s ezért viszi Bécsbe a pénzét. Hanem a kiállításon módot nyújtanánk az összeismerkedésre, ami a magyar iparnak, amelynek elfojtására Ausztria ezerháromszáz millió korona ára iparcikkét küld hozzánk évente, sok-sok tízmilliót jövedelmezne. Nem döntő fontosságú-e maga ez a körülmény is?

Nem kisebb érdekek teszik ajánlatossá a világkiállítást Magyarország nemzetközi helyzete és önnálló államiságának kidomborításának szempont-

T Á R C A.

Vérkut.

— Balatonmenti rege. —

Este van; a nap lenyugodott. . . A nép aki egész nap verejtek munkával keresi kenyerét, a falu felé iparkodik, hogy családja körében pihenje ki a nap fáradsalmát. — A falutól nem messze egy elhagyatott épület-tömb áll, mely már ki tudja mióta dacol a viharral s hallgatja a Balaton zugását. — Ennek az épületnek minden disze egy Mária szobor, mely a fal mélyedésében áll s talán még a pusztító elem is tiszteletben tartotta a szent szobrát, amely oly hosszú időn át teljesen ép állapotban maradt.

Ez épület-tömb neve: „Vérkut”!

Régi hagyomány szerint egy szent életű öreg emberé volt ez a hely, aki ott imádkozással töltötte életét.

Minden öröme egyetlen leányában volt s legtöbb gondja, hogy gyermekét boldoggá tegye; azért imádkozott napokon át midőn megtegedott magától minden ételt és italt. A hely minden nevezetessége egy kut, mely az odajáró dolgos nép szomját enyhíti. — Az öreg szobájába zárkozva, nem igen mutatta magát a nép előtt, [míg szép hajadon-

leánya, hogy unalmát elűzze, annál többet foglalkozott és beszélgetett a vizért járó néppel.

Idővel a szép Vilma elérte 17-évet s társaságba vágyott, de beteges atyja erről hallani sem akart, hogy leányát a szerinte léha társaságba vigye.

Igy növekedett a szép bimbó egy darabig, míg egyszer váratlan dolog történt vele.

Ebben az időben egy szép fiatal juhász legény vetődött a kuthoz holdvilágos este szomját oltani.

A hajadon épen mosott a kutból kifolyó szép tiszta vízben, midőn észrevette a legény közeledtét, félénken visszazaladt szobájába, gondolván nem-e rabló az, ki vily későn ide vetődött. — Ez több este ismétlődött, míg végre egy este bevárta az érkezőt s midőn látta, hogy nincs rossz szándék benne, mert kulacsát vízzel megtöltve rögtön távozott.

A látásból ismeretség lett.

A legény mind gyakrabban járt a kutra s a szép leány mindig szívesebben beszélgetett vele.

Történt egy este, mikor már a szent életű öreg vissza tért kápolnájából, hol imádkozni szokott, hogy leányával nyugovóra térjen, azt nem találta szobájában. — Éktelen haragra lobbant leánya ily késői elmaradásán, rögtön keresésére indult, meg is találta őt a kut mellett, amint a legény kezét

fogva egymáshoz simultak. Ettől fogva az arany haju szép leány rossz napok virradtak, egy még ma is meglevő kamrába volt elzárva, honnan még egy percre sem volt szabad kimozdulnia, ide hordott neki apja gyümölcsöt és szárított bogycokat, evvel kellett a szép hajadonnak táplálkoznia.

Történt, midőn a legény a kuttól nem-messze legeltette nyáját, szomorú dalt hallott, figyelni kezdett s a dalban szép kedves hangját ismerte föl, melyben kéri szabadtaná ki szomorú börtönéből.

A következő éjjel, midőn sötét felhők borították az eget, igen kedvező alkalom volt hogy kedvesét felkeresse.

Midőn a faluban éjfél jelzett az ör, elindult a legény, hogy szép kedvességgel beszélhessen. Lassan ment arra, ahonnan a hangot hallotta, de mily nagy volt a meglepetése, midőn kedvese zárkáján egy kis ablakot és az ablakban egy mécs halvány világát pillantotta meg. — Leírni azt az örömet, mit e két szív érzett — midőn egymást viszont látták, nem lehet, csak a hajnal pirkadása tudta őket elválasztani egymástól, megfogadván, hogy a következő éjjel megbeszél-lik, miképen tudna a leány szabadulni börtönéből?

„Ember tervez, Isten végez!”

Az öreg látva leánya hervadását, reggel kieresztette börtönéből, megfogadtatta vele,

jából. Most végre nagyszerű alkalma nyílnék az informálatlan külföldnek arra, hogy megismerkedjék a szabad magyar néppel, annak alkotmányával s önnállóságával. Megismerkednek egyúttal kulturánkkal is, mely százados európai talajból sarjadzott ki. És ad oculos demonstrálva győződnének meg nemzetiségi ellenségeink rágalmainak aaptalanságáról is.

S végül nem utolsó szempont Budapest és az ország idegenforgalma. A külföldi, a ki körünkbe jön, nem fog megállapodni Budapesten, fel fogja keresni a csodás természeti szépségekben bővelkedő Tátrát, Erdélyt s a Balatonvidéket.

Hogy a világkiállítások lejárták magukat? Lehet. Európa nagy és gazdag kulturállamaiban, ahol eddig világkiállításokat rendeztek. Lehet, hogy Londonnak, Párisnak, Berlinnek és Bécsnek már ninesen szükségük világkiállításokra, mert hiszen ami hírnévre, nimbuszra, reklámra s idegenforgalomra szükségük lehet, az mind meg van már nekik. Nekünk pedig a század része sincs meg. Nekünk még dolgozni, harcolni, erősködni kell a sikerért, elismerésért. S mert erre való eszköz a világkiállítás, ezért van szükség rá, ezért nem járta le magát nálunk s ezért kell megcsinálni.

Allami borközpont a Balaton-vidéken.

Gróf Serényi Béla m. kir. földművelésügyi miniszter nagyszabású borkiviteli vállalatot akar létesíteni, amelynek feladata volna a finom, tehát nehezebben értékesíthető magyar boroknak Németországban, Svájcban és Oroszországban piacot szerezni.

Azonkívül szándéka a magyarországi borértékesítés előmozdítása céljából egyes borvidék gócpontjaiban borközpontokat, az említett külföldi államokban bodegaszerű kiméréssel

kapcsolatos minta raktárokát szervezni.

Az állami borközpontok az ország egy-egy nevesebb bortermő vidékén lesznek felállítva, természetesen közte van a Balatonvidék is, amely az ország egyik első borvidéke. Mint halljuk, a földművelésügyi kormány a folyó évben három új borközpontot fog felállítani, amelyek között van a balatonvidéki is.

E tárgyban már komoly intézkedések történtek, amennyiben a földművelésügyi miniszter kiküldötte a Balaton egész vidékét végigjárta és a közraktár céljaira legjobbnak találta e célra Badacsonyt. Sok érv tudna amellet is szólni, hogy a borközpont ne Badacsonyon, hanem a vidék középpontjában Tapolczán legyen, azonban bárhol legyen is az felállítva a vidék bortermő gazdáinak bizonyára hasznára lesz.

A borközpontba szállított bor értékének nagy részét a termelő azonnal megkapja, a többit vagy az év végén vagy az értékesítés után veszi kézhez.

Egyelőre ennyit. A tervezett borközpontot még ez év folyamán felállítják, amit a termelők bizonyára örömmel fognak venni, mert egyedül az ő érdekeiket képviseli.

Szabadságból és a zalai fiataltság.

Nincs szebb a világon a fiataliságnál és nincs drágább kincse a világnak a szabadságnál.

A fiataliság csinálta március 15-ikét is. Március 15-ikét, mely nemcsak a magyar történelemben, de az összes nemzetek történelmében is egyik fénylő pont, egyik sugárkéveje az emberi szellemnek. A magyar ifjúságnak március 15-ikéje fényre nézve a csillag ragyogásával vetélkedik, — erőre nézve a napnak melegítő hatalmát utánozza.

A zalaegerszegi ifjúság ez év március 15-én kettős ünnepélyt rendez: egy emlék-ünnepélyt s egy szabadságból s főlhívást intéz a vármegyének összes fiataliságához, hogy csatlakozzanak — mert kettős ünnepélyt

Ez időtől kezdve a kutból kifolyó víz vér vörösre fest mindent, ami útjába akad s innen kapta a nevét.

Az öreg utóbb megbánta tettét, hogy unokáját megölte s hogy némileg kiengesztelje az Urat, emelte a kut fölé a „Mária szobrot.”

Leánya később felgyógyult beteg ágyából s ki kijárt imádkozni a kuthoz, azt híven, az Ur csodát mivel s vissza adja neki gyermekét; innét vitte be sokszor ajultan atyja, míg egyszer ájulás közben a kutba esett.

Ott nyogoszna ő most is a kut fenekén s a néphit azt tartja, hogy az ő vérük festi ily pirosra a kut vizét.

A szép juhászleány mikor megtudta imádtatja szomorú sorsát, elhagyta nyáját, a lakás alatt levő barlangba költözött, innen járt ki éjnek idején, s leült a kut mellé s szomorú nótákkal hívogatta kedvesét.

Utóbb elméje egészen megzavarodott, elsem hagyta lakhelyét, hanem éjnek idején, átkozta a kut rossz szellemeit, kik szerinte a kutba csalták gyermekehez kedvesét és onnan nem eresztik többé vissza.

Zivataros éjeleken, ha arra jársz, most is hallani véled amint a szent életű öreg fennhangon imádkozik, az „Urhoz” gyermeke lelki üdvéért, de ezt tulharsogja egy örült sikongása, ki a rossz szellemeket atkozza, mert elrabolták kedvesét. . .

Ifj. CSEMEZ PÁL.

egyfelől történelmi szempontból rendez, másfelől azért is, hogy Csányinak, a zalai nagy vértanúnak emelendő szobrára juttasson egy kis költséget.

A szabadság emlékűnnepélyről és szabadságból a következő értesítést közöljük, s felhívjuk rá a figyelmet.

Abból az alkalomból, hogy a Csány szoborbizottság a napokban döntött a szoborverek versenyen s immár nem is nagy idő választ el minket attól, hogy dicsőséges emlékmű fogja hirdetni zalai nagy hősiüknek magyar jellemét és abból az okból is, hogy a kettős pályázat jelentékeny érvágást tett a gyűjtött összegben: a vereszeség pótlása végett óhajtják a bizottsági tagok, hogy a vértanunk történetével és emlékeivel amugy is összefüggő 48 as eszmék emlékűnnepélyjük meg március 15-ikén Zalaegerszegen az idén az eddigieknél is nagyobb méretben, terjedelmesebb formában és telkesítőbb módon — szoboralap javára.

A bizottsági tagok óhajtása szerint már szervezkedik is az ünnepélyt rendező bizottság, mely leginkább a fiataliságból áll, elsősorban a zalaegerszegi, de a környékbeli fiataliságból is.

Ez a fiataliság a nagy napon kettős ünnepélyt tervez, Egyik az Emlékűnnepély délután 4 órakor az Arany Bányagyagyteremben, hol egyik nagykanizsai ügyvéd fogja az ünnepi beszédet mondani s hölgyek fognak szavalni és énekelni. A Daloskör és Sándor Zsigmond szintén az élén állanak a mozgalomnak, A közönség itt tetszés szerint adakozik az ünnepély céljára. A másik Szabadságból címen este 8 órakor a Bányagyagyteremben lesz, mindenkinek egyenlő belépő díjjal.

Tosch Károly az Arany Bányagy szállodása már át is engedte a nemes célra teljesen ingyen a nagy termeket arra a napra.

A kettős ünnepélyre meghívják a rendezők a távolabbi lakokat is, s különösen a fiataliságot fölkérik, hogy csatlakozzanak és sorakozzanak a rendezőség táborába, mely most mint egy phallanx áll föl, hogy a neki legmegfelelőbb verű március 15-iket, az ifjúságnak e szent ünnepét lobogó lélekkel megünnepelje s egyúttal a vértanú emléke előtt is meghajtsa fiataliságának büszke zászlóját.

A megyei összes újságok útján kerik a rendezők, hogy egy levelezőlapon jelentse a vármegyének bármelyik részében lakó fiataliság, hogy részese akar-e lenni a szabadságból, ha nem közvetlen jelenlétével is, de jelentkezéssel. A nagy cél emlékezetért minden rendező két koronát fizet, ha részt vesz személyesen, ha nem. Ez a költség a népzenekar fizetésére szükséges.

Czim: Szabadságból rendezősége, Zalaegerszeg.

H I R E K.

Esküvő. Buday Lajos a tapolczai polgári fiúiskola tanára, tegnap, f. évi március hó 4-én tartotta esküvőjét déli fel 12 órakor Túrjén, a premontrai-rend templomában, Prácsér János ny. jegyző, földbirtokos, egyetlen leányával, Paulával.

Doktorrá avatás. Csemez Károly budapesti lakost, m. kir. földművelésügyi hivatalnokot, Csemez Pál zánkai földbirtokos fiát, f. hó 4-én avatták az államtudományok doktorává a budapesti egyetemen.

Áthelyezés. A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgató Miltényi Árpád tapolczai m. kir. pénzügyi szemlést Keszthelyre, — Keszthelyről pedig Görög Lajos szemlést Tapolczára áthelyezte.

Sági János Budapesten. Tudvalevő, hogy Sági János keszthelyi telekkönyvvezetőt és a „Keszthelyi Hírlap” szerkesztőjét a kisvárosi intrika miatt Keszthelyről Móra helyezték át. Igen, mert szöki mondó bírálója mert lenni a kis városok legtöbbnyire egyéni érdekeket érintő gyarlóságainak, pedig Sági önzetlen munkása volt a keszthelyi érdekeknek. És ezért kellett mennie Móra. Mint a hivatalos lapból értesülünk, az igazságügy-miniszter most a budapesti központba léptette elő. Sági bizonyára nem vesztett, de szülőföldje, Keszthely, egy derék, önzetlen munkását veszítette el.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olesó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

lelküimeretesen vezetett oltványtelepéhez

Ős-Csanádon (Torontálm.)

ahol szokvány minőségű, I. rendű fás, gyökeres és sima zöldeoltványok, bor- és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönbön ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok Orpington fajbaromfi tenyésztés. Előjegyzések ősz és tavaszi szállításra elfogadhatók.

Gyümölcsfa és rózsaoztványokban nagy választék
Faj- és árjegyzék kivanatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerőlevelével közül itten csak egy

Veszprém, 1910. szeptember 27.

Tisztelt Uram! Az Önnél rendelt és vásárolt gyökeres szőlővesszővel igen meg vagyunk elégedve, mert úgy gyökere, mint vesszeje kitűnően sikerült és mind jól megérett.

Tisztelettel vagyok

Benkő István.

Egy jó házból való fiu TANULÓNAK

felvételt k

lapunk kiadóhivatalában.

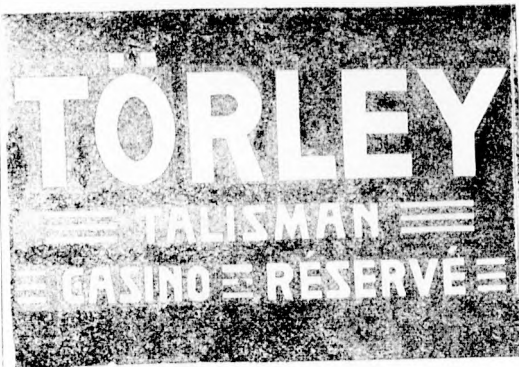
Eladó ház.

Kővágóórsön a Révfülöpi-uton egy 244 □-öl nagyságu telek a rajt levő új lakóházzal, mely dél és keleti fekvésű sarokház; három darab erdő részszel szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad:

Özv. Veháp Imréné

Keszthely, Rákóczi-tér 20. szám.

HIRSCH JÓZSEF
HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főtér.)

Allandó, nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámból.

Friss sertés- és csirkezsír, sertés- és csirkezsír, hajtás és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBASZ, PARIZSI ÉS SZAFALADE
Legolcsóbb napi árak.

Kiadó a Keszthelyi-utczában egy különbejáratu csinosan butorozott utczai-szoba

Bővebbet a kiadóhivatalban.

A VASMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ÁRUOSZTÁLYA SZOMBATHELY.

Ajánl: Mindennemű mezőgazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, benzín- és nyersolajmotorokat, cseplőgép-garnitúrákat, gép- és nyersolajat, műszaki cikkeket, zsák, ponyva és kötél árukat, mindennemű

műtrágyát kartelen kívül, vetőmagvakat, erőtakarományféléket, belföldi és porosz

K Ö S Z I E N I E T
kovácszenet meszet és cementet, tüztöltő-felszereléseket stb. stb. stb.

MÉRSEKELT ÁRAK!

Méltányos fizetési feltételek!

Központi iroda: Községi-utca 2.

Raktár: Széll álman-utca 25.

Árajánlattal és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Képviselek minden községben kerestetnek.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét, hogy VIII, József-körut 28. sz. (Berkocsis-utca sarok,) valamint IV. kerület, Ferencziek-tere I. szám (Királyi berpalota) ujonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll,

teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk, minden darab jótállás mellett adatik el.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és mülakatos Tapolca, Arany János-utca, a zárdakert átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvásalást, modern takaréktűzhelyeket, lépeső-, sim-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak fellállítását és javítását, borfejtő, szánkonegező és permetező gépek javítását a lehető legjut nyosabb árak mellett.

Allandóan nagy raktaron tartok takaréktűzhelyeket és permetező gépreszeket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást